

RAIMO VÄYRYNEN
TAPIO KOSKIAHOLLE

Myönnän, ettei väitteeni kansainvälisen politiikan linjan pro gradujen arvosanojen paremmuudesta pidä esittämiesi lukujen valossa paikkaansa. Toisaalta taulukkosi ei myöskään osoita ns. yleisen linjan graduja laadultaan korkeatasoisemmiksi, vaan pikemminkin ne ovat tilastollisesti tasavahvoja. Loppujen lopuksi kehityksen suunta on kansainvälisen politiikan gradujen arvosanojen kannalta huononeva ja yleisen linjan gradujen kohdalla paraneva. Tämä käy ilmi seuraavasta taulukosta, jossa on verrattu toisiinsa kummallakin linjalla yhtäältä lukuvuosina 1968—69 ja 1969—70 sekä toisaalta lukuvuonna 1970—71 valmistuneita graduja:

Lyhyesti todettuna tilanne vaikuttaa sellaiselta, että ensimmäiset hyvät yleisen linjan gradut valmistuivat vasta lukuvuoden 1970—71 aikana, kun taas kansainvälisen politiikan puolella tämä nousukohta ajoittui pikemminkin lukuvuoteen 1968—69. Kansainvälisen politiikan linjalla valmistui lukuvuonna 1970—71 joukko sangen kehoja graduja, ja tämä heijastuu myös jakautumisissa.

Arvosana	Yleinen linja		Kv. pol. linja	
	1968—70	1970—71	1968—70	1970—71
Approbatur	10.0	4.8	15.4	12.5
Lubenter	30.0	28.6	34.6	37.5
Non sine	45.0	28.6	19.2	37.5
Cum laude	15.0	19.0	19.2	6.2
Magna cum laude	0.0	14.2	7.7	6.2
Eximia cum laude	0.0	4.8	3.9	0.0
Laudatur	0.0	0.0	0.0	0.0
Yhteensä	100.0 (20)	100.0 (21)	100.0 (26)	100.0 (16)

Arviointi kansainvälisen politiikan gradujen paremmuudesta perustui v. 1968—1970 aikaisille muistikuville ja taulukko todella antaa tukea tällaiselle käsitykselle. Pelkkien arvosanojen tarkkailu ei ole kuitenkaan kovin mielekästä, sillä monet tekijät vaikuttavat siihen, että arvosteluperusteissa on sekä eri oppiaineiden välillä että samassa oppiaineessa eri ajanjaksoina huomattaviakin eroja. Tämän vuoksi keskustelu pitäisi kohdistaa periaatteellisesti tärkeämpiin ongelmiin, kuten pyrin tekemään *Politiikka* 2, 1971:ssä ilmestyneessä kommentissani. Jos pysytään gradujen piirissä, niin eräs keskustelemisen arvoinen ongelma on laudatur- ja postgraduate-tasoisien tutkijakoulutuksen organisoiminen. Tällaiseen on kuitenkin vaikea päästä niin kauan kuin professuurien haltijat tai viranhoitajat vaihtuvat tuhkatieheään. Tampereellahan kansainvälisen politiikan professori teki tässä suhteessa näkymättöntä, mutta sangen tehokasta työtä, jonka ansiosta Tampereelle on syntynyt nuori ja sangen kykenevä kansainvälisen politiikan tutkijakunta. Yleisellä linjalla tutkijakoulutuksen on tehnyt lähes mahdottomaksi professuurin hoitajien tiheä vaihtuminen, joka näyttää edelleen jatkuvan kiihtyvässä tahdissa (vrt. ketjua *Pesonen—Noponen—Pesonen—Sänkiaho—Borg—Hoikka*).